

Regionálny mesačník Vrútok – bezplatne

VRÚTOČAN

Ročník 22, číslo 5/2011

OBSAH

* Strana 2

Nový Domov
dôchodcov

* Strana 3

Rokovanie MsZ

* Strana 4

Starostlivosť
o verejnú zeleň

* Strana 5

66. výročie
oslobodenia
Vrútok,
Odomykanie
Váhu

* Strana 6

Harmonogram
vývozu sep.
odpadu

* Strana 7

Školstvo

* Strana 8, 9, 10

Kultúra,
Alternatívna
mládež

* Strana 11, 12

Šport,
Pozvánky

VRÚTKY BUDÚ MAŤ NOVÝ DOMOV DÔCHODCOV A DOM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB SENIOR

V šiesty aprílový deň 2011 som v Bratislave na Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR podpísal zmluvu na realizáciu aktivít projektu Domova dôchodcov a domu sociálnych služieb SENIOR Vrútky na základe výzvy ROP-2.1c.2010/2, kód TMS 22120120133, s miestom realizácie na Mierovej ulici vo Vrútkach. Prijímateľom je Mesto Vrútky a poskytovateľ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré poskytne nenávratné finančné príspevky na regionálny operačný program, ktorý je spolufinancovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja. Prioritná os: 2. Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately. Opatrenie: 2.1 detto ako Prioritná os

Cieľom projektu je vybudovanie nového zariadenia sociálnych služieb vo Vrútkach, na zvýšenie kvality, efektivity a dostupnosti poskytovaných služieb v sociálnej oblasti, ubytovania, stravovania, zdravotnej starostlivosti, rehabilitácie atď.

Maximálna výška celkových investičných výdavkov na realizáciu aktivít tohto projektu predstavuje 1 565 921 eur. Poskytovateľ poskytne nenávratný finančný prostriedok do výšky 1 487 624,95 eur, čo predstavuje 95 % z celkových oprávnených výdavkov. Zvyšných 5 % zabezpečí Mesto Vrútky z vlastných zdrojov. Predpokladaný začiatok realizácie aktivít projektu je v mesiaci jún

2011 a ukončenie najneskôr do 28. februára 2013. Objekt bude postavený na nezastavanom, málo využívanom pozemku na juhovýchodnom okraji mesta, na hranici katastrálnych území miest Martin a Vrútky, pozdĺž objektu bytového domu DOS pre dôchodcov. Možno zaznie otázka, prečo sa práve v tejto oblasti umiestni tento objekt.

AKTÍVNI VRÚTOCKÍ DÔCHODCOVIA

Niet pochýb o tom, že vo Vrútkach bývajú cieľavedomí a aktívni dôchodcovia. Sú združení v Klube dôchodcov (predsedníčka pani Lysičanová), v Klube Jednoty dôchodcov a v Slovenskom zväze zdravotne postihnutých vo Vrútkach II. (predsedníčka pani Strelíčková Marta) a I. Ďalej je tu Seniorklub pri DOS-ke (p. Midžiak). Na výročných členských schôdzkach zhodnotia minuloročnú prácu a pripravujú si nový plán práce. Klub dôchodcov Vrútky má tiež spevácky zbor Vrútočanka (pod vedením Juraja Páleša). Tento súbor sa v apríli zúčastnil záujmovo-umeleckej činnosti – prehliadky súborov na MsÚ v Martine. Predstavitelia mesta ich pozývajú na rôzne spoločenské a kultúrne udalosti a tak isto primátor mesta rád prijíma pozvanie na stretnutia. -RŽ-

Foto č. 1: Oslava 80. narodenín D. Darulu (člen Vrútočanky)

Foto č. 2: Seniorklub v DOS-ke

Foto č. 3: Spevácky zbor Vrútočanka

Foto č. 4: Dôchodcovia zo Sl. zväzu zdrav. post. Vrútky II.

Odpoveď: v tom období, keď mesto reagovalo na výzvu, nedisponovalo takým pozemkom, ktorý by rozlohou a požiadavkami vyhovoval a bol priechodný.

Navrhnutý objekt bude pozostávať z dvoch vzájomne sa prenikajúcich častí. Vyššia – ubytovacia časť bude prekrytá pultovou strechou. Kolmo na túto časť je navrhnutá z čelnej strany jednopodlažná administratívno-prevádzková časť. Objekt možno rozdeliť na štyri základné funkčné celky: 1. administratívny, prevádzkový, technický (zadná časť prízemie) 2. zdravotno-rehabilitačný (prízemie), 3. stravovací a spoločenský (prízemie) 4. ubytovací (2. - 4. nadzemné podlažie).

V objekte je navrhnutých 14 izieb pre 28 ubytovaných osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ZŤP) a 15 dvojlôžkových izieb pre osoby pohybovo neobmedzené.

Celková kapacita zariadenia je 58 lôžok. Okrem izieb (každá má vlastné sociálno-hygienické zariadenie) sa na každom podlaží nachádza kuchynka (s dvojplatičkou, chladničkou), miestnosť na čistenie a dezinfekciu podlahových mís s upratovacou komorou. Počíta sa s vytvorením 19 nových pracovných miest.

Vybudovaním Domova dôchodcov a domu sociálnych služieb SENIOR mesto rozšíri sociálne služby starším obyvateľom Vrútok. Samozrejme, čaká nás ešte veľmi náročná práca a prevádzkovanie zariadenia bude vyžadovať zodpovednosť. Som veľmi rád, že tento dôležitý bod volebného programu primátora mesta a poslancov MsZ Vrútky (aj tých minulých) je opäť splnený a sú vyvrátené tvrdenia, odkiaľ mesto zoberie peniaze na taký náročný projekt. Ing. Miroslav Mazúr, primátor mesta

O ČOM ROKOVALO MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Riadne rokovanie poslancov MsZ sa konalo 19. apríla. Zasadnutie otvoril primátor mesta Ing. Mazúr, ktorý hneď na úvod žiadal o doplnenie rokovania o tri body. Poslanci doplnené body schválili. Prednosta Ing. Mlynár predniesol plnenie uznesení MsZ. V rámci plnenia priebežných uznesení informoval o postupe vysporiadania futbalového ihriska s firmou MARO, s. r. o. Sučany. Priebežne sa tiež rieši situácia skrášlenia podchodov v obchodnej časti centra. Skonštatoval, že všetky ostatné uznesenia sú splnené. * Poslanci schválili VZN o prevádzkovom poriadku pohrebiska vo Vrútkach, do ktorého boli z pracovného rokovania (12. 4.) zapracované všetky pripomienky. Prenájom hrobového miesta je možný s možnosťou uzatvorenia zmluvy o prenájme na 5 resp. 10 rokov. * Stavebný referát predložil správu o dokončení opráv miestnych komunikácií a chodníkov za rok 2010. * V zmysle plánu predkladaných materiálov sa na MsZ dostavil Ing. Čulák (prezident PVK Vrútky) a osobne informoval o vyhodnotení sezóny 2010 mestského kúpaliska a oboznámil s prípravou novej sezóny 2011. Významnou staťou správy bola otázka financovania chodu mestského kúpaliska, z čoho vyplynul aj návrh upravených cien vstupného. Podpora prišla aj od predsedu komisie mládeže a športu PaedDr. Vantaru, ktorý s členmi komisie mládeže a športu tému prerokoval. Ďalej Ing. Čulák požiadal o pomoc pri zabezpečení údržby resp. opravy kotolne kúpaliska (ešte pred začiatkom sezóny 2011). Prednosta úradu Ing. Mlynár prisľúbil pracovné rokovanie v čo najkratšom čase. Poslanci schválili výšku vstupného na tohtoročnú sezónu mes. kúpaliska nasledovne: Dospelí 2,40 eur, deti od 6 do 15 rokov 1,50 eur, deti do 6 rokov a dôchodcovia nad 65 rokov 0,50 eur, občania ZŤP a SZŤP 0,70 eur. Jednotné vstupné po 16. hod. 1,20 eur a ranné plávanie od 6. do 8. hod. bude za 1 euro. * Poslanec a zároveň prezident FC Lokomotíva ŽOS Vrútky pán Kurhajec sa vyjadril k správe o vyhodnotení činnosti FC Vrútky a k cieľom, ktoré by chceli dosiahnuť v roku 2011. * V rokovaní MsZ sa ďalej pokračovalo správami o stave zamestnanosti a miere nezamestnanosti na území Vrútok a tiež o kompletnej správe o činnosti mestskej polície za rok 2010. * Vedúci odboru kultúry Mgr. Gorilák predložil vyhodnotenie kultúrnej činnosti vo Vrútkach, činnosti Mestskej knižnice H. Zelinovej a redakcie časopisu Vrútočan za rok 2010. Komisia kultúry sa na svojom riadnom zasadnutí touto správou zaoberala a odporučila akceptovať pripomienky z pléna. Odznali aj niektoré pripomienky poslancov k štruktúre časopisu Vrútočan (ako by to mohlo vyzeráť v budúcich číslach). * Prednosta MsÚ Ing. Mlynár informoval o zrealizovaných a rozpracovaných projektoch a predkladaných zariadeniach z fondov EÚ. V súvislosti s obnovou verejného osvetlenia riešeného dodatkom č. 2 zmluvy medzi Ministerstvom hospodárstva SR a mestom Vrútky došlo k preschváleniu financovania projektu, čím sa vytvorili podmienky konečnej realizácie projektu. Finančné položky budú hradené z fondu rezerv. * V ďalšej časti MsZ sa poslanci zaoberali predajom nehnuteľností, kde bol odsúhlasený odpredaj časti mestského pozemku spoločnosti Cvinček a partneri, s. r. o. na Kafendovej ulici č. 16. Potom odpredaj pozemku Kállayová O., Rajecká 3, Žilina - zastavaná plocha pod rekreačnou chatou. MsZ schválilo majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov komunikácie a chodníka na Ul. Čachovský rad pred rímsko-katolíckym kostolom. MsZ schválilo autoremedúru uznesenia č. 9/2011, kde schválilo prenájom nebytového priestoru - prevádzka lahôdok firme Falcon na dobu neurčitú z pôvodnej doby jedného roka. Dôvod zmeny bol ten, že úprava prevádzky nájomcom z hľadiska návratnosti jedného roka počas pôvodne schváleného nájmu bola pre nájomcu neprijateľná. * Rokovanie MsZ pokračovalo ďalej po prestávke o 14. hodine priestorom pre občanov. V diskusii vystúpil najprv pán Pivarčí, ktorý predniesol svoje pripomienky a poďakoval za osadenie detského vláčika na pešej zóne a opravu cesty a výtlkov v časti Mexiko. Vzniesol pripomienku - prečo bolo rokovanie presunuté na 14. hod. (miesto o 15. hod.). Primátor Ing. Mazúr odpovedal a reagoval stanoviskom, že uvedený čas s poslaneckým zborom

prehodnotí a o výsledku bude podaná informácia. Ďalej primátor p. Pivarčího ubezpečil, že na všetky otázky dostane písomnú odpoveď. * Potom sa do diskusie zapojili občania p. Beňuš a viceprimátor p. Bado, ktorí mali pripomienky k priebehu kladeňa vencov (66. výročie oslobodenia Vrútok). Viceprimátor sa vyjadril, že osobne dohliadne na priebeh budúcoročných osláv. * Potom pokračoval pán Putovný, ktorý sa zaujímal o možnosť využitia KS Kriváň v 9/2011. Prednosta MsÚ Ing. Mlynár odpovedal, že na júnovom zasadnutí MsZ by mali byť jasné otázky a podmienky stavebných úprav resp. opráv objektu KS Kriváň. * Ďalším diskutujúcim bol pán Ftorek, ktorý mal pripomienky k rekonštrukcii na Hviezdoslavovej ulici a to z hľadiska vozovky, tel. stĺpov a stavu chodníkov. Uvedená rekonštrukcia bola zrealizovaná v predchádzajúcom volebnom období. Chcel vedieť, či bude možná rekonštrukcia a zároveň sa poďakoval za doterajšiu iniciatívu poslancovi Ing. Krajčímu. Primátor odpovedal, že o tejto ulici vieme a plánujeme jej rekonštrukciu. * Potom pán Bičan mal pripomienky k vyriešeniu osvetlenia v parku pri Kine 1. máj a k situácii okolo parkovania pri žel. stanici a tiež sa zaujímal o poškodený chodník pri Fatranke. Primátor odpovedal - s predloženým návrhom sa budeme zaoberať a chodník pri Fatranke a osvetlenie bude riešené v rámci projektu revitalizácie v roku 2011. * Ďalej vystúpil pán Siráň z DHZ Vrútky a žiadal zakúpenie nového vozidla pre hasičov. Primátor - nebolo to zahrnuté do rozpočtu, ale nevyklúčujeme zmenu rozpočtu. Je snaha pri zmene rozpočtu aj o vyriešenie v tomto roku. * Ďalej sa do diskusie zapojili p. Šváb, p. Valocká, ktorí zastupovali občanov z Nábřežnej ul. č. 8, 10 a sťažovali sa na vypílenie stromov pred ich obytným domom a žiadali o vysvetlenie prečo k tomu došlo. K uvedenej situácii sa vyjadrili aj poslanci: Blahušiaková, Kupčok, Vantara. Tí dodali, že o detailoch realizácie neboli informovaní. Za mesto sa vyjadril primátor a prednosta MsÚ. Bolo poukázané na fakt, že je pravdou, že mesto vydalo rozhodnutie o výrube, pretože ako príslušný úrad vydáva takého rozhodnutia. Bolo vydané na základe projektovej dokumentácie, ku ktorej sa mohli vyjadriť občania a SVB zastúpené pri územnom a stavebnom konaní predsedami. Do projektu boli zapracované všetky pripomienky vznesené na územnom a stavebnom konaní. Pretože došlo k tomu, že stromy sú spílené, primátor prisľúbil ďalšie rokovania, na ktorých sa dorieši náhradná výsadba resp. iné opatrenia, ktoré by riešili vzniknutú situáciu. Pán Kováčik poukázal na vyjadrenie projektanta, že pri informácii o projekte napojenia Vrútok z centrálného zdroja MT, a. s. nepoukázal na stav, že to postihne uvedené stromy. * Do diskusie prispel aj pán Ruttkey, ktorý vyzdvihol skrášľovanie mesta, poukázal na spaľovanie odpadu a žiadal osadiť zákazovú značku prejazdu vozidlám do Ruttkeyovskej ulice. * Po všetkých diskutujúcich pokračovalo rokovanie poslancov MsZ ďalšími bodmi. * Kontrolór mesta pán Chrastina predniesol správu o vykonaných kontrolách za 1. štvrtrok 2011. * Dôležitým bodom pre obyvateľov Vrútok bolo schválenie úpravy cenového výmeru v MHD na rok 2011. Zostáva základné cestovné pri platbe v hotovosti 60 centov, ale mení sa pri platbe dopravnou kartou zo 43 na 49 centov. Zľavnené cestovné pri platbe v hotovosti rovnako ostáva 40 centov, pri platbe dopravnou kartou sa zvýši z 25 na 29 centov. Osobitné cestovné pre občanov nad 65 rokov sa zvýši z 25 na 29 centov. Do kategórie osôb, ktoré cestujú zadarmo pribudli vozičkári. * Potom prebehlo schválenie zmeny rozpočtu ZUŠ F. Kafendu, nevyčerpané finančné prostriedky z roku 2010 MsZ schválilo uvoľniť. * V rozpočtových opatreniach bola prednesená informácia Ing. Komínovou o rozp. opatrení č. 3 v zmysle bodu č. 4 vnútorného predpisu č. 2/2007 o úprave rozpočtu mesta. * Poslanci ďalej schválili finančnú odmenu pre úspešnú paraolympijskú reprezentantku v streľbe p. Bučkuliakovú. * Bolo schválené zriadenie vecného bremena na Smrekovej ulici v zmysle VZN o hospodárení majetku mesta. * A nakoniec bola odsúhlasená kúpa nových notebookov pre poslancov MsZ. Doterajšie notebooky sú od roku 2005 a už nevyhovujú technickým požiadavkám. Na záver primátor Ing. Mazúr všetkým prítomným poďakoval.

AKO SA STARÁME O VEREJNÚ ZELEŇ MESTA

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia ako aj rozvoj potrieb jej obyvateľov.

Mesto pri výkone samosprávy zabezpečuje správu a údržbu verejných priestranstiev, VPP služby, udržiava čistotu v meste ako aj správu a údržbu verejnej zelene.

Pre veľký rozsah týchto prác, MsÚ Vrútky bude v roku 2011 tieto práce zabezpečovať: dodávateľským spôsobom, vlastnými pracovníkmi MsÚ (kategória R) a aktivačnými pracovníkmi.

Dodávateľským spôsobom

sa v meste Vrútky budú realizovať práce: * pílenie a opíľovanie stromovej zelene v marci až októbri. * náhradná výsadba v septembri a októbri na Ul. M. R. Štefánika, na nábreží Turca a v lokalite Mokrad' a tiež vysadenie kvetináčov na oknách budovy MsÚ a knižnice H. Zelinovej.

Údržba verejnej zelene vlastnými pracovníkmi sa začala realizovať v marci ostrihaním ruží, čistením žardinier a výsadbou kvetov na verejných priestranstvách. Práce na úprave a zveľaďovaní verejnej zelene (okopávanie, hnojenie, polievanie budú pokračovať až do septembra).

V apríli bolo v meste rozmiestnených 15 ks nových lavičiek. Okrem týchto lavičiek, bola vystavená objednávka na výrobu sedacích lát na opravu ostatných poškodených lavičiek. Ich oprava bude realizovaná v máji až júni.

Do centra mesta boli tiež umiestnené pre naše najmenšie deti – drevený vláčik a stanica, ktoré budú doplnené o ďalšiu atrakciu. Tá bude prekvapením pre deti v júni.

V máji plánujeme vo Vrútkach ešte výsadbu 1 500 ks letničiek.

V letných mesiacoch jún a júl sa plánuje údržba detských mobiliárov v lokalite Mokrad' a na Hornej ulici. Pre plné obsadenie techniky na kosenie verejnej zelene a cintorína (1 ks traktor so zberným košom a 4 ks krovinozrov) je potrebné zamestnať dvoch pracovníkov na dohodu a troch pracovníkov na pracovnú zmluvu v čase od 1. 5. do 31. 10. 2011.

Pri prácach na verejnej zeleni, verejných priestranstvách a kosení budú pomáhať aktivační pracovníci. Práce spočívajú v hrabaní, natieraní lavičiek, okopávaní, polievaní, čistení krajníc miestnych komunikácií a iné.

Dúfame, že všetky tieto aktivity zo strany MsÚ prispejú ku krajším a čistejším Vrútkam.

Marta Vevericová, Odbor živ. prostredia, referát zelene

DETSKÝ VLÁČIK MÁ ÚSPECH

Vrútocká pešia zóna dostala „aprílový darček“. Centrum mesta ožilo nielen vďaka príjemnému jarnému počasiu, ale predovšetkým novou atrakciou. Statický drevený detský vláčik okamžite vzbudil záujem detí a ich rodičov. Pestrý vláčik zhotovil pán Martin Višňovec z Lipovca. Už teraz sa môžete tešiť na prekvapenie k MDD.

NOVÉ DOPRAVNÉ ZNAČKY

Aj také veci ako dopravné značky majú svoju životnosť. Časom vplyvom zlých poveternostných podmienok, ale aj zásahom vandalov prestanú plniť svoju informačnú funkciu. Preto vedenie mesta a odbor životného prostredia zabezpečili nové dopravné značky a pracovníci MsÚ ich osadili – konkrétne pred vstupom do pešej zóny.

ŠTRK NA DETSKOM IHRISKU

Detské ihrisko na Hornej ulici mesto vybudovalo nedávno a pod osadené preliezky sa dal štrk. Ten však nevyhovoval úplnej bezpečnosti detí (trčali betónové časti osadenia). Odbor životného

prostredia na toto ihrisko zakúpil a osadil nový štrk.

ODSTRÁNENÁ VODÁREŇ

V tomto období došlo k likvidácii nepotrebného vodárenského objektu a postupne táto časť mesta dostáva novú tvár.

SPOMIENKA NA 66. VÝROČIE OSLOBODENIA VRÚTOK

Pri príležitosti spomienky na 66. výročie oslobodenia Vrútok si pri pomníku obetiam prvej a druhej svetovej vojny pred budovou MsÚ prítomní uctili pamiatku padlých. Členovia Literárneho klubu Hany Zelinovej v poézii pripomenuli ťažké vojnové roky, keď ľudia museli bojovať za svoju slobodu. Viceprimátor pán Bado vo svojom príhovore pripomenul pamätné slová pána Haľapku: „Ráno o siedmej hodine vstúpili do Vrútok osloboditeľské jednotky 1. československého armádneho zboru. Bol to okamih oslobodenia. Nastali chvíle radosti. Vrútočania vítali svojich osloboditeľov s nadšením. Začali bez strachu vychádzať z pivníc svojich domovov, kde sa ukrývali niekoľko dní z obavy pred prechádzajúcim frontom. Naša sloboda bola draho vykúpená ľudskou krvou. Preto nezabudnime...“

Klub protifašistických bojovníkov a klub slovenských výsadkárov, predstavitelia mesta, kultúrne organizácie položením kytíc k pomníku prejavili úctu a tichú spomienku. Sprievod sa potom presunul aj k pamätnej tabuli umiestnenej na bistré Linda. Bývalý občan Vrútok pán Giláni Vrútočanom poslal pozdrav: „S rovnakou úctou, ako si národy spomínajú na svoje významné výročia – Francúzi na dobytie Bastily, Američania na Deň nezávislosti a Rusi na Deň víťazstva - tak náš národ spomína na pamätné dni oslobodenia od príkoria vojny. 11. apríla 1945 sa naposledy zastavil front pred masívom Malej Fatry, aby až do 1. mája dochádzalo ku krutým stretom s nemeckou armádou i v údolí Váhu. Dovoľujem si preto opäť pozdraviť občanov mesta v deň, keď boli Vrútky oslobodené.“

VÝSTUP NA MINČOL

Ako spomienku na oslobodenie Vrútok členovia Klubu slovenských turistov Vrútky rok čo rok organizujú výstup na Minčol, na miesta, kde sa počas druhej svetovej vojny odohrávali najťažšie boje v Turci. V tomto roku sa výstup na Minčol konal v sobotu 30. apríla.

Turisti sa stretli pri pamätníku Karvaša a Blahovca na Piatrovej. Položením kytice kvetov k pamätníku a krátkym príhovorom predsedu KST Vrútky Jána Pullmanna si prítomní uctili pamiatku padlých. Turistom sa prihovoril aj člen Klubu vojenských výsadkárov Ján Gordík. Potom sa turisti vydali na túru, pri ktorej prekonalí 900 metrové prevýšenie. Napoludnie sa na vrchole Minčol zišlo celkom 108 turistov. Ocenení boli najstarší Ľudovít Stankovianský z KST Vrútky, najmladší Marek Koppl z KST Turiec, najvzdialenejší Marián Svntek z Bratislavy. Vekový rozdiel medzi najstarším a najmladším je rovných 80 rokov. Po vyžrebovaní cien bohatej tomboly ešte zopár fotografií do kroniky a potom už turistov čakala cesta nadol. Vďaka peknému slnečnému počasiu prežili turisti príjemný deň.

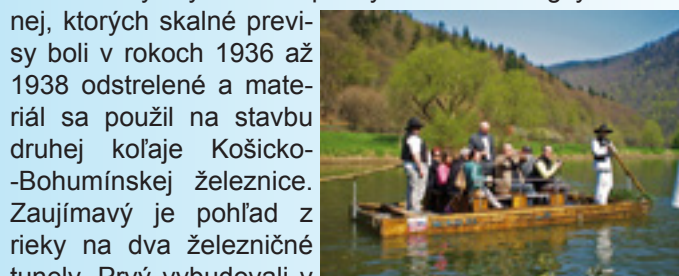
foto a text: HP

ODOMYKANIE VÁHU

Strečniansky prielom znamenal odnepamäti dobrodružstvo a prinášal nezvyčajné zážitky pltníkom na najdlhšej a najznámejšej slovenskej pltníckej rieke – na Váhu. Hlboký priesmyk s množstvom meandrov, vymyslených i skutočných nástrah a krásnej prírody Malej Fatry, ktorej trónia dva hrady, bol úsekom, na ktorý sa pltníci tešili a ktorého sa zároveň obávali. Takmer 11 km dlhý úsek rieky preteká Strečnianskym priesmykom. Svojou dravosťou vytvára silné prúdy a pereje striedajúce sa s tíšinami. Pltníci, ktorí po Váhu odnepamäti zväžali na juh najmä drevo, museli vystihnúť najvhodnejší čas – vody muselo byť tak akurát. Jej prúd musel mať silu a nebezpečné miesta bolo treba mať rýchlo za sebou. Súčasní pltníci z Prvej pltníckej a raftingovej spoločnosti v Strečne využitím tradičného dopravného prostriedku – plte – sprítomňujú záujemcom koncentrované krásy kraja, jeho históriu a zaujímavosti. Otvorenie pltníckej sezóny sa koná slávnostným odomykaním Váhu. Tohto roku sa konalo 21. apríla na Zelený štvrtok. Všetci pozvaní sa zišli na Gazdovskom dvore v Strečne. Po krátkom kultúrnom programe sa prítomní odobrali na Pltisko Bariérová.

me sa prítomní odobrali na Pltisko Bariérová. Zástupca spoločnosti Pavol Albrecht privítal hostí. Vodník Jurko mu odovzdal kľúč od Váhu, aby riekou odomkol a prevzal nad ňou moc od apríla do októbra. Pán Albrecht veršom Otváram ťa, voda, práve v tejto chvíli, aby sme my z teba jak otcovia žili odomkol Váh a spustením symbolického venčeka za všetky obeť Váhu sa oficiálna časť odomykania Váhu na sezónu 2011 skončila. Pre väčšinu prítomných však až teraz nastala zaujímavá časť slávnostnej akcie. Keď nastúpili do šiestich pripravených plti – plavba sa mohla začať. Každú plť riadili dvaja pltníci oblečení v krojoch – predník a zadník. Cestou prítomným rozprávali o histórii pltníctva, upriamovali pozornosť na prírodné a technické zaujímavosti. Plte sa plavia popod dva strečnianske hrady – Starý hrad a Hrad Strečno, popri miestach bývalých nebezpečných skál – Margity a Besnej, ktorých skalné previsy boli v rokoch 1936 až 1938 odstrelené a materiál sa použil na stavbu druhej koľaje Košicko-Bohumínskej železnice. Zaujímavý je pohľad z rieky na dva železničné tunely. Prvý vybudovali v roku 1872, druhý pre dvojkoľajovú trať bol prerazený v roku 1938. Do tunelov ústia dva železničné mosty. Keď sa plte preplavia popod mosty, sedemkilometrová plavba sa čoskoro skončí v Strečne – v prístave kompy, ktorá preváža ľudí aj autá zo Strečna do Nezbudskej Lúčky a skraca vzdialenosť z Vrútok do Terchovej o 25 km. Počas turistickej sezóny – od konca apríla do októbra – sa každý deň plavia plte po najkrajšom a legendami opradenom úseku Váhu. Prvá pltnícka a raftingová spoločnosť, s. r. o., v Strečne rada na svojich pltiach prevezie aj návštevníkov z Martina a Vrútok.

HP

OCENENÍ HASIČI

Apríl bol pre vrútockých hasičov výnimočný aj tým, že predseda OV DOP v Martine pán Štancel nám slávnostne odovzdal Ďakovný list ako poďakovanie za obetavú pomoc pri odstraňovaní povodní v minulom roku. Siráňová Daniela

HARMONOGRAM VÝVOZU SEPAROVANÉHO ODPADU

Týždeň	Dátum	Deň	Máj			Týždeň	Dátum	Deň	Jún		
			RD	BD	ZVON				RD	BD	ZVON
17		Po				22		Po			
		Ut					1	St			
		St					2	St			
		Št					3	Pi			
		Pi					4	So			
	1	Ne					5	Ne			
18	2	Po				23	6	Po			
	3	Ut					7	Ut			
	4	St					8	St			
	5	Št					9	Št			
	6	Pi					10	Pi			
	7	So					11	So			
	8	Ne					12	Ne			
	9	Po					13	Po	1	papier	
10	Ut				14	Ut	2				
11	St				15	St	3				
12	Št				16	Št	4				
19	13	Pi				17	Pi				
	14	So				18	So				
	15	Ne				19	Ne				
	16	Po				20	Po				
	17	Ut				21	Ut				
	18	St				22	St				
	19	Št				23	Št				
20	20	Pi				24	Pi				
	21	So				25	So				
	22	Ne				26	Ne				
	23	Po				27	Po				
21	24	Ut				28	Ut				
	25	St				29	St				
	26	Št				30	Št				
	27	Pi					Pi				
	28	So					So				
	29	Ne					Ne				

plasty

sklo

papier

PRIVÍTALI SME MALÝCH OBČANOV VRÚTOK

Diana REPÁŇOVÁ
Natália a Sofia KRIŽANOVÉ
Emma ŠALAGOVÁ
Nela POTANČOKOVÁ
Milan ZÁBORSKÝ

POVEDALI SI ÁNO

Ruben Lujan MARTINEZ
a Adriana VIZÁROVÁ
JUDr. Ján BALKO
a Mgr. Miriam PALOVČÍKOVÁ

OPUSTILI NÁS

Alžbeta BODNÁROVÁ 88-ročná
František KÉPEŠ 38-ročný
Viera BUKOVSKÁ 69-ročná
Tibor UHRIN 82-ročný
Dušan GURÁŇ 65-ročný
Anna MARKOVÁ 86-ročná

údaje poskytol referát evidencie obyvateľstva a matriky MsÚ
M. Blahová, I. Pepuchová

ORGANIZAČNÉ ZMENY NA MsÚ

K 31. 1. 2011 bola na MsÚ vo Vrútkach vykonaná zmena týkajúca sa zrušenia referátu regionálneho rozvoja a podnikateľských aktivít. K tomuto dátumu bol vytvorený referát právnych služieb, podnikateľských aktivít a cestovného ruchu. Jeho činnosti boli rozšírené o správne konanie, vymáhanie pohľadávok atď. Referát bol obsadený Mgr. Martinou Figurovou. Na výkon verejnej funkcie boli uvoľnení z pracovného pomeru dvaja zamestnanci: vedúca odboru ŽP Ing. Anna Sviteková, (od 3. 11. 2010 poverená výkonom funkcie riaditeľky Obvodného pozemkového úradu v Martine). V súčasnosti je funkciou vedúcej odboru ŽP dočasne poverená Ing. Emília Rybáriková. Mgr. Imrich Žigo z referátu projektov bol k dňu 1. 4. 2011 uvoľnený na výkon funkcie riaditeľa Sociálnej poisťovne v Martine. V súčasnosti sa realizuje preobsadenie tohto referátu. O prípadných ďalších zmenách na MsÚ vo Vrútkach budeme čitateľov Vrútočana priebežne informovať.
PaedDr. Jana Bieliková

Prenájom kancelárie nebytových priestorov

Priestory od 20 m2 až po 420 m2 vhodné na obchodné, kancelárske a skladové. Voľné ihneď! Jedná sa o objekt býv. ZŤS Treading na Ul. A. Pietra 33 v Martine. Akcia nájom od 16 eur (m2) rok + energie. Kontakt: Mináriková Renáta, A. Pietra 33, Martin, Mobil: 0915 781 248, tel. č. 043/413 38 05, minarikova@reality-spravcovska.sk

Prenájom kancelárie nebytových priestorov

Prenajmeme nebytové priestory na prízemí o rozlohe 77 m2 (bývalá ortopedická ambulancia) a na I.NP o celkovej rozlohe 160 m2 (budova býv. Váhostavu vo Vrútkach na Nábřežnej ulici 17). Možnosť prenájmu aj po častiach, priestory sú členené. Nájom od 30 eur (m2) rok + energie. Kontakt: Mináriková Renáta, Nábřežná 17, Vrútky, Mobil: 0915 781 248, minarikova@reality-spravcovska.sk

ČISTILI SME NAŠE MESTEČKO

Ani žiakom zo ZŠ s MŠ na Ul. M. R. Štefánika nie je ľahostajná príroda a životné prostredie. 20. apríla sme sa zapojili do celoslovenskej súťaže Ministerstva životného

prostredia SR – Očistíme si Slovensko. Jednotlivé triedy si rozdelili časti nášho mestečka a vybavení vrecami a hygienickými rukavicami vybrali sa do týchto lokalít: Hluchovo, priestranstvo pred lekárnou AVENA a zdravotným strediskom, Belejova lúka, park pri Kine 1. máj a miestna časť Mexiko. Vrecia sa rýchlo plnili odpadkami, plastovými a sklenenými fľašami a všeličím, čo do prírody a na verejné miesta nepatrí. Priestor sme si odfotovali pred očistou aj po nej a fotografie pošleme na MŽP. Budeme čakať, či naša trieda získa nejakú zaujímavú odmenu. Aj keď nič nezískame, odmenou nám bude dobrý pocit, že sme vyčistili kúsok Vrútok a strávili vonku krásny slnečný deň. Zaskočila nás však hneď jedna maličkosť... Na priestranstvo, ktoré sme upratali, prišla staršia pani so psíkom. Ten urobil to, čo potreboval, a exkrementy ostali v tráve... Milí dospelí, ako to je? My deti vychovávame vás – či vy dospelí ste príkladom nám?

Žiaci zo ZŠ s MŠ na Ul. M. R. Štefánika

EXKURZIA VO VOLKSWAGENE

8. apríla 2011 boli žiaci ôsmeho ročníka na exkurzii v závode Volkswagen. Z Košút sme rezko vykročili. Kráčali sme asfaltovým chodníkom i poľnými cestičkami. Počasie bolo veterné, a tak sme boli radi, že sme konečne

na mieste. Tu nás privítala pani lektorka, ktorá nás oboznámila so základnými informáciami o Volkswagene. Rozprávala o tom, kde všade vo svete sú takéto závody, koľko súčiastok sa vyrobí za rok a ďalšie zaujímavosti. Po chvíli sprievodné slovo odovzdala pánu lektorovi. Ten nás sprevádzal jednotlivými časťami martinského závodu. Videli sme, ako zamestnanci pracujú, regulujú počítače, vyrábajú prevodovky, uskladňujú tovar. Exkurzia bola zaujímavá a odniesli sme si z nej nové informácie.

Jessica Jančová, 8.B ZŠ H. Zelinovej

BESEDA SO ŽELEZNIČNÝMI POLICAJTMÍ

V našej škole sme privítali policajných príslušníkov na besede. Zaujímavo hovorili o tom, čo sa nám môže stať, keď budeme neopatrní v okolí železničných tratí či vo vlaku. Spomenuli situácie, v ktorých mladí ľudia ako my, podľahli alkoholizmu, drogám či cigaretám a potom na to ťažko doplatili. Ukázali nám rôzne zbrane, neprestrelené vesty, obušok či putá. Touto cestou im ďakujeme za to, že prišli medzi nás. Beseda bola veľmi podnetná a určite sme si z nej odniesli ponaučenie.

Jessica Jančová, ZŠ Hany Zelinovej, 8.B

CHRÁŇME SI PRÍRODU PREDSTAVUJEME PROJEKTY

Všetci by sme sa vážne mali zamyslieť nad našou prírodou, ktorá kričí: „Pomôžte mi!“ V ZŠ s MŠ na Ul. Štefánika žiaci 2. stupňa vypracovali projekty na tému ochrany prírody. Aby neostali ležať nevyužitú, rozhodli sa ich prezentovať pred žiakmi 1. až 4. ročníkov. Rozdelili sa do skupiniek a v každej triede malým poslucháčom predstavili to, čo prírodu ohrozuje. Mali ste vidieť, aké pani učiteľky a páni učitelia z nich boli! A žiačkovia ich prijali s plnou vážnosťou. Kládli im zvedavé otázky, na ktoré pohotovo a odborne reagovali.

PaedDr. Erika Repková, riaditeľka

STROM ŽIVOTA

Pri príležitosti Dňa Zeme sme sa 20. apríla 2011 ako zástupcovia ZŠ s MŠ na Ul. M. R. Štefánika vo Vrútkach zúčastnili na podujatí pre žiakov základných škôl z okresu Martin, ktoré pripravila firma BRANTNER Fatra spolu s mestom Martin. Cieľom podujatia bolo pozdvihnutie environmentálneho povedomia detí tvorivým a hravým spôsobom vo vonkajšom prostredí.

Na Divadelnom námestí v centre Martina sme si so žiakmi zo štrnástich ZŠ zmerali sily a svoju kreativitu v dvoch súťažných kategóriách.

Žiaci 1. stupňa našej ZŠ tvorili mozaiku z vrchnákov plastových fliaš, ktoré lepili na kartón. My starší sme vytvorili plastiku z odpadového materiálu. Naše dielo „Strom života“ očarilo porotu a získalo 3. miesto. ZŠ s MŠ na Ul. M. R. Štefánika pod vedením p. uč. Aleny Matulovej reprezentovali: T. Chromeková, P. Martvoňová, P. Kerhat, I. Krkošková, M. Sereková a D. Vršan.

VEĽKONOČNÉ TVORIVÉ DIELNE

Pred veľkonočnými sviatkami sme v MŠ na Ul. sv. Cyrila a Metoda pripravili spoločné stretnutie rodičov a detí. Krásne počasie nám umožnilo premeniť náš školský dvor na tvorivé dielne. Šikovné ruky našich detí a rodičov vyrábali veľkonočné zajačiky, ovečky, kuriatka a kraslice, ktoré potom spestrili a ozdobili našu materskú školu. Máme pripravené témy na ďalšie stretnutia...

DÔVERUJ, ALE PREVERUJ!

Z médií, či už z televízie alebo novín, sa často dozvedáme o podvodníkoch, ktorí využili dôveru ľudí a pod zámkami preplatkov od poisťovní, vrátenia peňazí za energie, výhier v lotériách ich okradli o nasporené peniaze. Argument, že nám sa to stať nemôže, však neobstojí. Podvodníkom sa krádeže daria preto, lebo dokážu v ľuďoch vzbudiť dôveru. Nie je tajomstvom, že na takéto podvody si vyberajú práve ľudí vo vyššom veku, osamelých dôchodcov. Čo treba robiť, ak k nám zavíta takýto „host“? V prvom rade si treba uvedomiť, že inštitúcie, akú sú zdravotné poisťovne, Sociálna poisťovňa, SPP, energetici, vodári, nevyužijú na vracanie preplatkov spôsob osobnej návštevy. Odpisy spotrebovaných energií, vody ohlasujú zväčša dopredu v ozname s dátumom a časom, a robia ich riadne označení pracovníci s platným preukazom. Na výhry v rôznych lotériách, hrách, žrebovaniach, na ktorých ste sa nezúčastnili, nereagujte.

Ako teda neprísť o svoje nasporené peniaze, prípadne iné cenné veci? Treba sa riadiť zásadami, ktoré znemožnia podvodníkom naplniť svoj cieľ.

* Nikoho, koho nepoznáte, nevpušťajte dnu do vášho bytu alebo domu. Dvere len pootvorte a využite retiazku na dverách, prípadne pootvorené dvere pridržte nohou a zistíte, čo osoba (osoby) od vás chce. Ak ide o pracovníkov oficiálnych inštitúcií, nebojte sa od nich pýtať preukaz alebo poverenie, na základe ktorého vykonávajú svoju činnosť. Ak by sa vám niekto násilím chcel vtlčiť do bytu, rázne ho upozornite, že si to neželáte. Ak, aj napriek tomu sa pokúša vniknúť dnu, zvýšte hlas, prípadne volajte susedov alebo kričte. Rázne návštevníkov upozornite, že zavoláte políciu a že sa dopúšťajú trestného činu porušovania domovej slobody. To by malo zapôsobiť. * Ak niekto bez vášho vedomia vnikne na pozemok domu alebo vojde priamo do domu a prekvapí vás, nebojte sa rázne povedať, že si to neprajete a vykážete ho zo svojho pozemku na ulicu, prípadne oslovte susedov, ak sa nachádzajú na záhrade alebo na dvore. Nezostávajúce s neznámymi osobami v dome sám. Nikdy takéto osoby nenechávajte v dome bez vášho dohľadu, aj keby chceli len vodu. Ak máte podozrenie, že osoby sú podvodníci, ihneď volajte políciu na č. 158 alebo 112 a zapamätajte si výzor alebo si zapíšte číslo a farbu auta, na ktorom prišli.

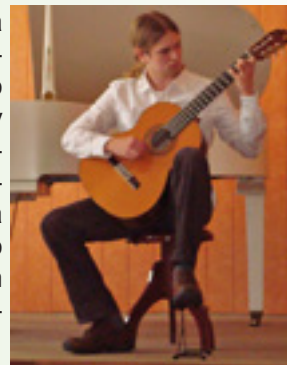
* Do domu alebo bytu vpusťte len osoby, ktoré ste si preverili podľa predložených dokladov, prípadne poverenia.

Tieto zásady sa dajú uplatniť aj pri návšteve rôznych podomových obchodníkov, ktorí ponúkajú „zaručene výhodnú kúpu“ za veľmi nízku cenu. Vždy ide o lacné napodobeniny známych značiek a jediný, kto z tohto „výhodného“ obchodu má zisk, je ten, čo vám tovar núka. V každom prípade však volajte políciu, keď vás takéto osoby navštívia. Ochráňte seba a možno aj svojho dôverčivejšieho suseda alebo známeho od nepríjemností.

PhDr. Jozef Mada, tajomník KVPŽP a CR
(foto: zdroj internet)

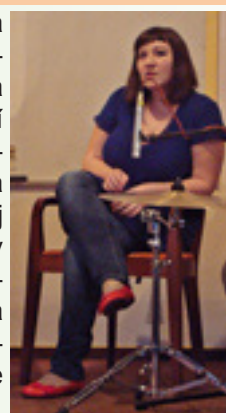
KONCERT ZUŠ F. KAFENDU VENOVANÝ BEETHOVENOVÍ

Ku koncertom 17. ročníka Vrútockej hudobnej jari sa pripojila aj ZUŠ F. Kafendu. Tento rok pripravili koncertné skladby L. van Beethovena a tak si pripomenuli jeho 240. výročie narodenia. Žiaci aj pedagógovia zahrli niekoľko skladieb tohto majstrovského skladateľa a tým prispeli ku krásnej atmosfére celého kultúrneho večera.

KATKA KOŠČOVÁ NA KONCERTE VO VRÚTKACH

Známa slovenská speváčka Katarína Koščová priniesla do Vrútok príjemné tóny džezu, šansónu, folku. Prvá slovenská „superstar“ (ako ju mnohí z nás poznajú) si svojou prirodzenosťou získala vrútocké publikum a vyslúžila si „standing ovation“. Jej koncertné turné malo poetický názov LITERAtour. Vysvetlenie je prozaické: Katku sprevádza nádejná mladá poetka Maruška Kožlejová, ktorá prezentuje svoje básne publiku. Turné situujú do knižníc a medzi čitateľov.

Na našu otázku ako vznikol projekt LITERAtour nám odpovedala: *Vymysleli sme ho sami po vydaní albumu „Nebostrasenie“. Maruška je moja dobrá priateľka a tak sme sa rozhodli, že spojíme to naše najobľúbenejšie - spev a písanie. Mám rada knihy od Saroyana, Irwinga. Pri písaní textov vnímam to, akú mám náladu ako prežívam rôzne situácie. Je pravda, že najviac sa stotožňujem s albumom Nebostrasenie a najviac s peničkou „Šivot“.* MK

DEŇ ZEME VO VRÚTKACH

Spoluprácu na tomto podujatí prijali Greenpeace Slovensko, Lesoochranárske združenie VLK, ekologický krúžok Agama z Gymnázia J. C. Hronského vo Vrútkach a Slovenský skauting - 55. Zbor Lišiak Vrútky a hlavne deti z MŠ a ZŠ. V informačných stánkoch deti plnili rôzne úlohy a vyrábali zaujímavé eko-exponáty z plastových fľaš, vrchnákov, krabíc, papiera a iných recyklovateľných materiálov. Všetci sme sa snažili deťom ukázať, prečo je dôležité chrániť prírodu, rozšírili sme si ekologický rozhľad, a to ako sa máme k prírode správať. -MK-

ORIENTÁLNA ROZPRÁVKOVÁ ANDERSENOVA NOC 2011 V MESTSKEJ KNIŽNICI

Počas rozprávkovej orientálnej noci v našej knižnici nocovalo spolu 18 dievčat. Okrem rozprávok z tisíc a jednej noci (a spolu sme zistili, že sú naozaj krásne) sme privítali zaujímavých hostí.

Dievčatám prišli predstaviť svoje umenie orientálne tanečnice zo skupiny Amirah z Turčianskych Teplic. Priniesli nám ukázať a hlavne predviesť tance a dali vyskúšať rôzne šatky, závoje a predmety potrebné pri tancovaní. Dievčatá, mali možnosť počuť históriu a spoznali rôzne spôsoby orientálneho tanca. Umenie tancovať decká vyskúšali aj na vlastných kreáciách. Znela nám krásna orientálna hudba, osviežili sme sa orientálnym čajom. Tanečnice zožali u dievčat obrovský úspech.

Potom už netrpezlivo čakali na spoločné stretnutie ďalších hostia: Martin Sipták a Radoslav Pančík, ktorí usporiadali pre nás cestovateľský večer na tému „spoznávame život v Indii“.

Dievčatá mali možnosť okrem pútavého rozprávania alebo skôr pútavého dialógu (pretože dievčatá sa naozaj živo zaujímali o tradície, bežný život ľudí v Indii) vidieť autentické fotografie z ulíc Indie a tiež autentické videové nahrávky života v Indii. Náš hosť nám navaril pravý indický čaj, ktorý sa varí v mlieku a Indovia ho majú radi veľmi sladký. Všetci sme boli našim hosťom nesmierne vďační, že nám spríjemnili

nočné putovanie po Oriente. Aby sme však nezaháľali, tak sme pre všetkých „nocľazníkov“ pripravili aj tvorivé dielne. Zaujímavé sklenené nádoby a dekorácie vznikali prostredníctvom sypania farebných solí. Z rôznych orientálnych korálok a rolničiek si vyrábali náhrdelníky a náramky. O druhej hodine rannej prišla na rad aj únava a tak si „nocľazníčky“ pripravili svoje „nočné spacáky“ a potichučky zaspávali. Na najaktívnejšie čakala odmena. Ráno sme si povedali: „Dovidenia o rok!“ -RŽ-

STAVANIE MÁJA VO VRÚTKACH A JARMOK ĽUDOVÝCH REMESIEL

Tento rok Vrútky organizovali stávanie mája spojenú s prehliadkou ľudových remesiel deň pred prvým májom v sobotu, a tak návštevníci mohli už od rána obdivovať zručnosť remeselníkov a nakupovať rôzne výrobky. Zámerom podujatia bolo pokračovať v tradícii a propagovať šikovnosť ľudových umelcov. K podujatiu neodmysliteľne patrí aj kultúrny program, v ktorom sa predstavili: Det'ský folklórny súbor Turiec pri Juniorklube, Ľudová hudba Fatranček pod vedením Mgr. Ľubomíry Tumovej, Spevácky zbor Vrútočanka, Folklórny súbor Lysec z Belej, Spevácky zbor Priekopčanka, Ľudová hudba Ing. Dušana Tumu, Jozef Stankovič s hrou na fujare a v neposlednom rade nás rozosmialo divadlo Babscénus v obsadení Drahomíra Panušková a Tibor Kubička v hre „Krupľová komédia“. Program bol bohatý, počasie vyšlo a tak každý, kto mal chuť, mohol prísť na námestie do Vrútok a prežiť príjemný deň.

Tomáš

Vrútky ALTERNATIVE page

Zvyky našich pohanských predkov sa z verejného života akosi vytrácajú. Zdajú sa nám nemoderné, možno smiešne, prekonané. Nezaujímam o tradície sa však pripravujeme o nádherný, farebný a plný svet. Nasledujúci rozhovor nám čo-to poodhalí. Naším sprievodcom je mladý človek - bytosť s iskrou v oku a s haldami nápadov v hlave - Tomáš. Tomáš a jeho priatelia, už niekoľko rokov v štvrti zvanej Mexiko, tu vo Vrútkach organizujú každú jar vynášanie Moreny. Nie sú to žiadni starci, čo s nostalgiou spomínajú na zašlú dobu, alebo etnológovia či podobne. Sú to nadšenci. Nadšenci krásneho.

Ahoj Tomáš. Prvá otázka: Prečo práve Morena?

Vynášanie Moreny je zvykom, ktorý ešte stále akosi vytŕča... Tým chcem povedať, že nebol zabudnutý a väčšina ľudí dnes ešte vie, kvôli čomu sa niečo takéto na jar robieva. Na Slovenku rovnako ako aj v iných slovanských či neslovanských krajinách jestvovali tisíce zvykov a obyčajov, no mnohé dlhými vekmi upadli do zabudnutia a nateraz sú akoby stratené.

A k stratenému sa môžeme dostať tak, že najskôr preskúmame či uskutočnime to, čo poznáme a to nás posunie ďalej. Preto Morena. Morenou sa to začalo, ale Morenou sa to nekončí.

V súčasnosti sa snažíme rovnako osláviť aj letný a zimný slnovrat, či príchod jesene. Morenu ľudia dokážu stále prijať ako niečo bežné, pretože si ešte pamätajú, že niečo podobné s ňou robili aj ich predkovia. A tým sa dostávam

k ďalšiemu dôvodu – k nadviazaniu na kultúru a duchovno predkov.

Prečo si myslíš, že je dôležité nadväzovať na kultúru a duchovno predkov? Ako si vravel, tieto zvyky a hodnoty sa postupne vytrácajú a prežívajú len ako raritné záujmy malých skupín. No fungujeme v pohode ďalej. Nie je jednoducho minulosť prekonaná a stačí ju vnímať len ako to, čo už bolo?

Minulosť nikdy nemôže byť "prekonaná", pretože bez minulosti by nebolo prítomnosti a ani budúcnosti. Mám pocit, že súčasný mladý človek vníma kultúru predkov ako niečo nezaujímavé a nepoužiteľné a v spokojnosti a s úplnou otvorenosťou prijíma kultúru iných národov ako niečo „moderné“ a nevyhnutné. Treba si uvedomiť, že naša pôvodná kultúra nie sú len dajaké postaršie ženy, čo sa raz do roka vyobliekajú do krojov a spievajú stále rovnaké pesničky. To je konzervovanie niečoho čo bolo - hovorí sa tomu folklór. Ale naša pôvodná kultúra je stále živá, vyvíja sa a vytvára nové hodnoty, ktoré sú rovnako použiteľné ako hodnoty, ktoré bezmyšlienkovite prijímame z iných kultúr. A prečo je dôležité nadväzovať na kultúru predkov?

No preto, že my sme potomkovia predkov. Ctím si to, čo predkovia vytvorili, ctím si to, čím som vďaka nim. Ctím si to, že vytvorili nádherné veci a tak prispeli k rozmanitosti sveta, ktorá sa teraz, bohužiaľ, čoraz väčšou rýchlosťou stráca. Pretože si vážim svoju pra-pra... babičku rovnako ako svoju matku, lebo som jedným z článkov všetkých pokolení čo prišli pred mnou a čo prídu za mnou.

A okrem iného nemám pocit, že „fungujeme v pohode“ ďalej. Fungujeme, ale myslím, že sa dá aj lepšie. Prinajmenšom ohľaduplnejšie – jednak voči ľuďom a na druhej strane voči prírode. A práve aj takéto hodnoty sú zakotvené v duchovne predkov. Tak načo hľadať inde to, čo máme stále doma.

Dobre, ale to potom vyzerá tak, že by sme mali vedome odmietat' niečo nové, čo prichádza zvonku, nie?

Netvrďím, že treba odmietat' všetko čo prichádza zvonku. Mám ale pocit, že v súčasnosti je vývoj skôr taký, že ľudia odmietajú to, čo prichádza zvnútra. Isteže aj vonku sú krásne veci. Ja mám tiež rád iné kultúry a často z nich čerpám vnuknutia. V tom je práve aj krása rozmanitosti. Pretože rozmanitosť nemá zmysel, ak si ukrytý kdesi v tme svojej chyže a nevidíš, čo sa deje okolo.

Ako by si chcel spopularizovať kultúru našich predkov – teda našu kultúru – mladým tak, aby sa o ňu živo zaujímali?

Nemyslím si, že pôvodnú kultúru treba „spopularizovať“. Popularizovať sa dá obchodný výrobok a duchovno nie je obchod. Pretože pomocou obchodnej reklamy sa predá človeku aj to čo nechce. A duchovno príde k človeku práve vtedy, keď to najviac potrebuje. Mnoho ľudí dnes hľadá duchovno v ďalekých krajinách. Netvrďím, že tam ho nájsť nemôžu, isteže môžu. Rovnako ho však môžu nájsť aj tu, doma – v sebe.

Jedným z prúdov, kade môže pôvodná kultúra preniknúť k mladému človeku je práve hudba. Naša krajina má takú bohatú hudobnú tradíciu, aká sa len tak nevidí. Máme tiež rozmanitosť nástrojov s ktorými sa dá robiť „etno“ hudba, a to obstojí v konkurencii. Koncovky, píšťaly, fujary, bubny doby. Krásne nástroje,

ktoré si človek pri troche snahy môže vyrobiť aj sám z materiálu, ktorý mu poskytuje sama príroda. A tvorivosti sa medze nekladú. Treba hľadať a dá sa nájsť...

Akí sú to ľudia, ktorí chodia na vašu "každoročnú Morenu" a iné vaše akcie? Povedz nám o nich viac.

A akí sú ľudia? Takí, ktorí aj v rodnej kultúre dokážu nájsť prítlačivosť cudzej kultúry. Sú v podstate obyčajní. Cením si na nich že sú otvorení – že sa nezľaknú čohosi nového, sú smelí. Chcú vidieť viac ako len to, čo vidno na prvý pohľad. Takí sú.

Dobre. Poďme sa teraz pozrieť bližšie na konkrétnu akciu. Morena. Ako to celé vaše účinkovanie vlastne začalo, koľko rokov zvyk vynášania Moreny praktizujete? Čo sa zmenilo a čo sa meniť nemuselo, akú máte návštevnosť a ako vlastne vyzerá taký "morenovský" deň? Robíte niečo špeciálne, či len hodíte Morenu do Váhu a idete si opekať?

Začalo to ako túžba obnoviť obrazovo prítlačivý a stále ešte živý zvyk aj v mieste kde žijem. Prvýkrát to bol len akýsi pokus, ktorý vyšiel veľmi dobre a zapáčil sa. Tento rok sme si ho zopakovali už piaty raz. Každý rok to bolo iné. Máme vo zvyku pridať vždy aspoň jednu novú pieseň. Začíname pochodom s bábkou Moreny nesenou ulicami.

Sprievod príde až k rieke. Tu Morenu vyzlečú, vymlátia jarnými ratolestami a nakoniec zapália a hodia do vody Váhu. Nakoniec sa od vody prinesie jarný veniec – letečko. Symbolizuje jar. Pritom sa stále spievajú pesničky. Na začiatku to boli dve piesne a tento rok sme piesňami a slovami zaplnili celý hárok A4. Rovnako sa sviatok vyvíja tým viac, čím viac sa my vyvíjame v duchovnom smere. Nuž a po vnesení Moreny nesmie chýbať poriadna hostina.

No a zúčastní sa na nej približne päťdesiat ľudí – jednak našich priateľov a jednak obyvateľov štvrti Mexiko. Každý rok je ľudí viac. Začínajú prichádzať aj návštevníci, ktorí sú takzvané „zvonku“. Uvidíme ako sa to vyvinie...

Na záver nám, Tomáš, povedz niečo o sebe, kto vlastne si, ako sa vnímaš a prečo robíš to, čo robíš.

Som človek. Robím to preto, lebo to tak cítim.

GYMNASTKY PRINIESLI Z BRATISLAVY TRI MEDAILY

Gymnastky TJ Sokol Vrútky začali novú súťažnú sezónu v Bratislave. Na Sokolskom pohári (Slovenský pohár C) v najsilnejšie obsadenej kategórii mladších žiačok rovnako ako vlni zvíťazila Vrútočanka Vanesska Schneiderová. Ďalšie dve medaily v seniorskej kategórii získali Zuzana Makovníková, a to „len“ striebornú – a Mariana Tomková – bronzovú. Na zlatý stupienok vystúpila prekvapujúco Martinčanka Terézia Sarnovská.

Po sezóne 2010 vo Vrútkach radost'

Zuzana Makovníková nazbierala po vyhodnotení celej minuloročnej sezóny podľa tabuľky Slovenskej gymnastickej federácie najvyšší počet bodov a stala sa najúspešnejšou pretekárkou v sekcii gymnastiky pre všetkých (GpV), hneď za ňou s bodmi skončila Marianka Tomková a tretia bola gymnastka Zluckyová z Brezna.

Vo vyhodnotení gymnastických klubov v rámci GpV za rok 2010 sa Sokol Vrútky spomedzi 15 klubov umiestil na výbornom druhom mieste za GK Brezno a pred TJ Sokol Bratislava 1 Vinohrady, a to zásluhou bodov týchto pretekárov: Zuzana Makovníková 44, Mariana Tomková 40, Andrea Surmanová 30, Vanessa Schneiderová 30, Alena Valová 22, Sabína Melišíková 16, Kristína Stehlíková 16. Gratulácia patrí všetkým úspešným gymnastkám, ich trénerkám, najmä Dane Hafičovej a Anne Krkoškovej, ako aj všetkým, ktorí už 18 rokov venujú čas gymnastike na náradí v sokolovni. ER

MAJSTROVSKÝ FUTBAL

2. 4. 2011 MALÝ ČEPČÍN – VRÚTKY 2:2 (0:1)

Góly: Trebula, Letrik

Už v 8. minúte hosťujúci Tabaček po zakončení Hromadu zachraňoval až na bránkovej čiare. Bol to nečakaný úvod stretnutia, ktorý ale hostí nevykoľajil a tí prebrali hru pevne do rúk. V 23. minúte prišla krížna strela Trebulu a brankár domácich bol prikrátky – 0:1. Lokomotíva síce naďalej tlačila, ale v závere polčasu sa blyso brankár Hübner, ktorý vychytil domáceho Kubatku. V úvode druhého polčasu sa prišli šance Zemana a Voleka, domáci gólmán bol však vždy na mieste a v 54. minúte prišiel trest, keď hlavička Hromadu skončila v sieti hostí – 1:1. V 65. minúte síce po veľkom tlaku hostí vrátil hosťom vedenie Letrik – 1:2, ale v 71. minúte nestarnúci Hromada opäť vyrovnal na konečných 2:2. V závere mohol o víťazstve hostí rozhodnúť Rohoň, ale sám pred brankárom domácich netrafil bránu! Hostia skôr stratili, ako získali.

10. 4. 2011 VRÚTKY – KLIN 6:1 (1:1)

Góly: Mazúr, Letrik, F. Hollý, Trebula, Zeman, P. Vlček

Protí poslednému mužstvu súťaže predviedla Lokomotíva prvý polčas výkon, z ktorého boleli oči. Hostia aspoň bojovali a v 22. minúte po dvoch predošlých varovaniach udreli Schelingom, ktorý zblízka prekonal gólmána domácich – 0:1. V 45. minúte však prišiel priamy kop M. Hollého a po presnej hlavičke Mazúra bolo vyrovnané – 1:1. Potom ešte zahodil tutovku Gorgosz. Druhý polčas bol už z iného súdka. Hneď v úvode center Trebulu zužitkoval Letrik – 2:1. V 74. minúte zvýšil striedajúci F. Hollý už na 3:1 a o pár minút skóroval taktiež striedajúci Trebula – 4:1. V 88. minúte sa ocitol Zeman sám pred prázdnu bránu hostí a bolo 5:1 a v nadstavenom čase na konečných 6:1 upravil strelou popod padajúceho brankára Vlček. Hostia si za svoj otvorený futbal takú vysokú prehru nezaslúžili.

Jozef Štípala

FUTBAL MLADÝCH

STARŠÍ DORAST - V. L. sk. B.

Vrútky – Bešeňová	3:0 (1:0)
góly: Klačan 2, Lejtrich	
Vrútky – Sihelné	11:0 (5:0)
góly: Klačan 5, Lejtrich 5, Sládek	
Vrútky – Lisková	2:4 (2:1)
góly: Lejtrich, Šenšel Jakub	

MLADŠÍ DORAST – I. tr. Okres.

Lipovec – Vrútky	4:0 (1:0)
Bystrička – Vrútky	4:3 (0:1)
góly: Martinkovič 2, Váradí	

STARŠÍ ŽIACI – II. liga Sever

Vrútky – Varín	1:2 (0:2)
gól: Gronka	
Trstená – Vrútky	1:0 (1:0)
Vrútky – Raj. Teplice	1:1 (1:0)
gól: Sobkuliak	

MLADŠÍ ŽIACI - II. liga sk. Sever

Vrútky – Varín	3:2 (2:1)
góly: Facuna 2, Putovný	
Trstená – Vrútky	5:0 (1:0)
Vrútky – Raj. Teplice	0:2 (0:1)

PRÍPRAVKA – Okres

Fomat Martin – Vrútky	1:1 (0:0)
Gól: Junas	

JARNÝ BEH MESTA VRÚTKY 2011

sa uskutoční 13. mája 2011,
súťažiť budú materské a základné školy
9.30 h – prezentácia MŠ

10.45 - 11.15 hod. – prezentácia ZŠ

Miesto: škvárové ihrisko pri tenisových kurtoch

VRÚTOČAN * Vydáva: Mesto Vrútky * Adresa redakcie: Ul. 1. čs. brigády 14, 038 61 Vrútky * Tel.: 043/4281 219 * E-mail: vrutocan@vrutky.sk * Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia * Stanoviská v jednotlivých článkoch môžu a nemusia odrážať stanovisko redakcie, redakcia si vyhradzuje právo na úpravu, rozsah, grafické spracovanie článkov. * Zodpovedná redaktorka: Mgr. Renáta Žiaková * Jazyková redaktorka: Elena Režná * Redakčná rada: Ing. Ján Mlynár, Božena Blahušiaková, Mgr. Juraj Gorilák * Grafická úprava: redakcia, spolupráca Mgr. Miriam Kerdíková, Vladislav Martynek * Uzávierka dopisovateľských materiálov do 17. dňa v mesiaci * Tlač: Neoprint Plus, Za mostom, Vrútky * Číslo reg.: 260/1991 *

HONZA A FRANTA NEDVĚDOVCI

so skupinou

Mesto Vrútky a Matica Slovenská
Vás pozývajú na

spoločný koncert

miesto: Kino 1. máj
dátum: 9. mája 2011
začiatok: o 18.30 hod.
vstupné: 12 €

VRÚTKY
Kollárova H. Zelinovej
www.vrutky.sk
kultur@vrutky.sk
0918 410 711
0434 301 929
0434 281 203

PREDAJ VSTUPENIEK

MATEM
II. budova Matice Slovenskej
Ivan Pátošik 1
www.matica.sk
programy@matica.sk
0918 904 939

TIK Martin
tik@martin.sk
0434 338 774

15.5.

Organový koncert Petra Sochuľáka

Evanjelický a.v. kostol Dr. M.Luthera
začiatok o 18.00 hod.

29.5.

Koncert Darinky Laščiakovej a Hanky Hulejovej

Rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľa
začiatok o 19.00 hod

31.5.

Farebný deň v Knižnici H.Zelinovej Téma: Tajomstvá prírody

Vyhradzujeme si právo na zmenu programov
Všetky informácie o akciách nájdete na www.vrutky.sk
Kompletná fotogaléria podujatí na facebooku: „Oficiálna stránka mesta Vrútky“

MÁJ 2011 POZVÁNKY

10.5.

Večer venovaný ženám - matkám
pri príležitosti
Dňa matiek

Pozývame Vás na výstavu pod názvom

„Odraz duše ženy“

Kultúrna sála Kriváň
začiatok o 17.00 hod.

V programe vystúpia:

deti zo ZUŠ F. Kafendu
deti z CYČ Domino
a ďalí

XXVII. ročník Vrútockej hudobnej jari

Mesto Vrútky

YAMAHA
HUDOBNÁ ŠKOLA
MARTIN
vás srdečne pozývajú na

KONCERTY v kultúrnej sále KRIVÁŇ

25.05.
2011 o 16:30

26.05.
2011 o 16:30

sa predstavia žiaci z predškolských programov

sa predstavia žiaci zo školských programov

Robik
Prvé krôčiky k hudbe
Rytmické krôčiky

Pop spev &
Keyboard

+ Pop spev & Keyboard ako hostia

+ Rytmické krôčiky ako hostia